



ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

13.11.2021

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΟ: Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74.3-75.4.1

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἠσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκός τε ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἠπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἤσσόν τι ἐν κινήσει ὧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ ... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι.»

Μονάδες 30

2. Πῶς θα χαρακτηρίζατε τὸν Νικόστρατο με βάση ὅσα ἀφηγεῖται ὁ ἱστορικός στο ἀρχαῖο κείμενο που σας δόθηκε; Να τεκμηριώσετε τὴν ἀπάντησή σας.

Μονάδες 10

3. Γιατί, κατὰ τὴν ἀποψή σας, ὁ Νικόστρατος δὲν πήγε στὴν Κέρκυρα με περισσότερα πλοία; Να αιτιολογήσετε τὴν ἀπάντησή σας.

Μονάδες 10

4. Να μελετήσετε με προσοχή τὸ μεταφρασμένο κείμενο καὶ νὰ ἀπαντήσετε στὴν ἐρώτηση που τὸ συνοδεύει.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 70

[70.1] Οἱ ταραχές, στὴν Κέρκυρα, εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ τότε που εἶχαν γυρίσει οἱ Κερκυραῖοι που εἶχαν αἰχμαλωτιστεῖ ἀπὸ τοὺς Κορινθίους στὶς ναυτικὲς ἐπιχειρήσεις γύρω ἀπ' τὴν Επίδαμνο. Τυπικὰ τοὺς εἶχαν ἀπελευθερώσει ἐπειδὴ οἱ πρόξενοι εἶχαν δώσει ἐγγυήσεις οκτακόσια τάλαντα, στὴν πραγματικότητα, ὁμως, ἐπειδὴ τοὺς εἶχαν πείσει οἱ Κορίνθιοι νὰ ἐπιχειρήσουν

να κάνουν την Κέρκυρα σύμμαχο της Κορίνθου. Άρχισαν αυτοί να ενεργούν πλησιάζοντας τους πολίτες και προσπαθώντας να τους πείσουν ότι έπρεπε η Κέρκυρα ν' αποσπαστεί από την αθηναϊκή συμμαχία. [70.2] Έφτασαν τότε ένα αθηναϊκό κ' ένα κορινθιακό καράβι με πρέσβεις το καθένα. Έγινε δημοσία συζήτηση και, μετά από ψηφοφορία, οι Κερκυραίοι αποφάσισαν να μείνουν σύμμαχοι των Αθηναίων σύμφωνα με τους όρους της συνθήκης, αλλά να διατηρούν, όπως και πριν, φιλικές σχέσεις με τους Πελοποννησίους.

Ποια ήταν η σκοπιμότητα της τήρησης «ουδετερότητας» των Κερκυραίων; Επαληθεύτηκαν τελικά οι προσδοκίες τους με βάση όσα παραθέτει ο ιστορικός στο αρχαίο κείμενο; Να λάβετε υπόψη σας και τους δύο ρηματικούς τύπους που χρησιμοποιεί ο Θουκυδίδης: «ὕπεξανήγετο», «λαθόντες».

Μονάδες 10

5. Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἐπιγιγνομένη, πείθει, ἔμειναν, κατέλεγον, ἀποπεμφθῶσι.**

Μονάδες 10

6. α. ὦσιν: Να γράψετε το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα και το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα. (μονάδες 2)

β. ναῦς: Να γράψετε τις πλάγιες πτώσεις (γεν./δοτ./αιτ.) του ενικού αριθμού. (μονάδες 3)

γ. τῆς μάχης: Να κλίνετε τον τύπο στον πληθυντικό αριθμό. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

7. Να γράψετε πώς λειτουργούν συντακτικά οι υπογραμμισμένοι τύποι του αρχαίου κειμένου.

Μονάδες 10

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης συγκεντρώνει πληροφορίες για τον πόλεμο	α. με επισκέψεις στους τόπους των συγκρούσεων.
	β. αντλώντας πληροφορίες μόνον από γραπτές πηγές.
2. Ο Θουκυδίδης επικεντρώνεται, για την κατανόηση του πολέμου,	α. στην πολιτική ιστορία.
	β. σε χρησμούς, φήμες και

	διαδόσεις.
3. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. η λογική.
	β. η ηθική.
4. Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η τύχη είναι	α. απρόβλεπτες συγκυρίες.
	β. υπερφυσική δύναμη.
5. Ο Θουκυδίδης διαιρεί το έτος	α. σε θέρος (4 μήνες) και σε χειμώνα (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων).
	β. σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και σε χειμώνα (4 μήνες).

Μονάδες 10

